

BIBLICKÉ ÚKOLY

I. čtvrtletí 1927.

Skutkové apoštolů

„A oni vyšedše, kázali všude a Pán jim pomáhal, a slova potvrzoval znamení, kteráž je doprovázela.“

Marek 16, 20.

**Dary 13. soboty (26. března) jsou určeny
pro nově započatou práci ve všem světě.**

Vydavatel a nakladatel:

**ADVENTNÍ NAKLADATELSTVÍ
V BRNĚ-KRÁLOVĚ POLI.**

1. úkol. — 1. ledna. Zač. sob. 16. 08.

První zkušenosti Saulovy. Působení Petrovo.

Skutkové 9, 23—43.

Úvod.

Brzo potom, když Saul od Pána byl pokořen, rozkaz od císaře Kaliguli na obžalobu Apionovu daný místodržiteli syrskému Pelroniovi, aby ve svatyni v chrámě poslaven byl obraz císařův a každý odpor proti tomu aby zlomil oslroslí meče, naplnil celý národ židovský zármuťkem a zděšením. Daný rozkaz nebyl však proveden pro váhání Pelroniovo, jehož od toho zdržoval soucit a také na přimluvu Herodesa Agripy a smrt Kaligulovu. Přece však v době tohoto utrpení byla synagoze (předním z židovstva) odňala moc věřící v Pána... pronásledovali. Zároveň co židovstvo před strašnou vyhrůžkou a svělským vladařem kolísalo ve svých národních i náboženských základech, ustavila se církev.

Dnešní část Písma začíná rčením: »po mnoha dnech« (drahně dnů). »Jako v evangeliu tak i ve Skutcích uvádí Lukáš rád mezidobí mezi jednotlivými událostmi. Tak je uvedeno i zde. Byla to doba, kdy Saul tři leta pobyl v Arabii... Tam v lichu a osamělosti podle jeho zmužilého svědectví v prvních dnech neb týdnech v Damašku, povolal Ježíš svého vydobylého. Co pro ostatní apoštoly byly tři leta obecnství s Pánem v těle, to bylo nyní pro nového apoštola dobou milosti... obecnství s proměněným Spasitelem: školou a přípravou pro vlastní činnost apoštolskou. Z tohoto osamění vrátil se Pavel nejprve opět do Damašku, kde jeho další svědectví selkalo se s odporem.

Mezitím Areta, král nabatských Arabů, zmocnil se hlavního města syrského (40—41 př. Kr.) a osadil je svým vojskem a místodržitelem. Lukáš neuvádí tyto události

jelikož vypravování ve Skutcích nelýká se jen Saula, nýbrž přípravy k svělovému dílu misie, což jest hlavním úkolem jeho knihy.« Loch-Reischl.

Otázky a poznámky.

1. Co Židé obmýšleli, když podlehli v duchovním boji se Saulem? Skl. 9, 23.
2. Jaká opalření byla učiněna k zajetí Saula? V. 24.
3. Jak učedníci Saula vysvobodili? V. 25.
4. Jak přijali Saula učedníci v Jerusalemě? V. 26.

»V Damašku byl Saulovi uzavřen východ z města, ale v Jerusalemě bylo mu nějakou dobu zbraňováno, aby vešel do církve. (Lange.) Nesmíme se tomu diviti: je to nejen nezpůsob světa, kde možno nevěřili ve velikou změnu smýšlení a v pravé obrácení, nemilosrdně připomínali všechny hříchy a dřívější poklesky i tomu, kdo se polepšil a je znovuzrozen, nýbrž při mnohém pokrytství a lži je to zcela správné opalření pro křesťana, nepřijmouli olevřenou náručí jako bratra toho, kdo mnoho mluví o obrácení a milosti, spíše zkoušeli duchy a vyčkali ovoce obrácení.« Dächsel. »Jerusalem neviděl nově obráceného od temných dnů jeho pronásledování. I když v době tří let slyšeli o něm snad něco dobrého, prchlo to z mysli při jeho příchodu před novými obavami z lrpkých vzpomínek. Odkud Saul přichází? Co chce právě v Jerusalemě? Tak se mohli lázati lamější věřící, i když některí, majíce o tom lepší zprávy, smýšleli příznivěji.«

5. Kdo učedníky v Jerusalemě přesvědčil o pravém obrácení Saulově? V. 27.

»Nově obrácení musí ocholně a bez výčitek snášeti přirozené následky svých dřívějších hříchů v důvěře v Pána, který všecko správně činí. Z druhé stránky mohou si nelaskaví bratři vzíti z Barnabáše příklad. Je

to něco velikého, máme-li dosti olevřené srdce, abychom působení milosti poznali jako takové, kde vedení Boží je zcela jiné, než jaké jsme zakusili sami při sobě. Časlo je velice dobré, když v kruhu bratří, kteří jsou naplnění předsudkem, aspoň jeden jest rozvázný, který zprostředkovává, přimlouvá, leší a zceluje bratrskou pásku.« Fabianke.

»Té doby byl v Jerusalemě jen apoštol Petr a Jan. Kdysi horlivému pronásledovali své víry podali nyní ruku bratrství. Nyní jej milovali a ctili takovou měrou, jakou se jej dříve báli. Tu po prve sláli vedle sebe dvě osobnosti nového učení víry: Petr, od Krista dokud dlel na zemi vyvolený učedník, a Pavel, fariseus, který se selkal a mluvil s Oslaveným.« E. G. W.

6. Jak bylo kázání Saulovo přijato v Jerusalemě? — V. 28. 29.

Rozmluva Saulova s Helenisty (Řeky, židy z Řeck), živě připomíná Štěpánův rozhovor s loutěž třídou lidí. Pozoruhodné jest, že lenlýž muž, Štěpánovi tak nepřátelský, který měl radost nad jeho ukamenováním, nyní jde jeho šlépějemi a bere na sebe úkol, jako měl Štěpán. Kristus jest král, který své království předivným způsobem šíří a spravuje.« Lechler.

7. Co pociťoval Pavel později k Židům, kteří o něj ukládali? Řím. 9, 1—3.

»Ocholně by byl položil svůj život, kdyby jim tím mohl dáti poznání pravdy... Činil se účastníkem mučednické smrti Štěpánovy takovou měrou, že to pokládal za svůj zvláštní úkol, zaslati se pravdy, za kterou Štěpán dal život. Uléci z Jerusalema zdálo se mu zbabělostí.« E. G. W.

8. Jakého poučení dostalo se mu tehdy s hůry? Skt. 22, 17. 18.

9. Jakou ochranu učinili bratří pro Saula? Skt. 9, 30.

10. Z jakých okolností těšila se tehdy církev? V. 31; viz první část »úvodu«.
11. S jakým rozkazem vyslal Spasitel učedníky na jejich první ceslu misijní? Luk. 9, 2.
12. Kde Petr nyní pracoval? Který muž zaujal jeho pozornost? Skl. 9, 32. 33.
13. Jak se osvědčila zaslíbená moc evangelia? Jak div působil na lid? V. 34. 35.
14. Jaký další div mohl Petr v síle Boží učiniti? V. 36-41.
15. Jak daleko rozšířila se zvěst o tomto divu? Kde se Petr nějakou dobu zdržel? V. 42. 43.

»Vzkříšení Tabily jakož i uzdravení Eneáše nebylo ani vlastním činem Petrovým jakožto křesťana a apoštolu, nýbrž činem Kristovým, neboť to bylo zřejmě vyslyšení modlitby. Teprve tehdy poklekl apoštol, když byl sám se svým Bohem v místnosti zemřelý; potom se obrátil k zemřelé a jménem toho, k němuž volal, přikazoval jí, aby vstala. Tato modlitba jest vlastní rys, kterým se vzkříšení Tabily liší od vzkříšení dcery Jairovy: Ježíš sám (Luk. 8, 54), aniž by se dříve modlil, vzal ruku zemřelé dcery a vzkřísil ji; Petr to však učinil tehdy, když Pána prosil o vykonání tohoto divu. Ježíšovo jméno, nikoli apoštolovo bylo zvelebeno; v Jope obrátili se prolo mnozí ke Kristu, nikoli ku Petrovi.« Lechler.

»Kristus propůjčil svým dítkám dosti darů; jeho vykoupené vlastnictví může vyzařovati mnohou jeho slávu. Svůj lid oblažil mnohým požehnáním, aby Jej v životě mohl následovati v dokonalosti. Církev, oděná spravedlností Kristovou jest zásobárnou, kde bohatství jeho milosrdenství, milosti a lásky má býti v plné míře. — Kristus dbá čistoty a dokonalosti svých dítek, neboť oni jsou odměnou jeho ponížení se a přispívají k jeho oslavení.« E. G. W.

Petr a Kornelius.

Skutkové 10, 1—23.

Úvod.

»Cesarea, ležící při moři Sředozemském, mající znamenitý přislav... Byla od Herodesa Velikého poslávena na základech fenické pevniny, nazvané ‚věž Stratonova‘ a ke cti Augustově nazvána Cesarea. — Z větší části obydlena byla pohany, ale také několika lisící Židy, a později se stala sídlem římského správce země... Bylo to hlavní město úřední, zatím co Jerusalema zůstal hlavním městem národním.« Lechler.

»Důležitost tohoto děje záleží v tom, že Petrovi byla zřejmým způsobem ukázána vůle Boží, že pohan jest připojen ke Kristu a k židovstvu a levilské závery padají. Pro Petra i pro celou církev obsahují tyto události plnou důležitost zjevení, které jim dává nové světlo pro všecku jejich práci i pro Boží řízení.« Fabianke.

Otázky a poznámky.

1. S klerým mužem seznamuje nás první verš našeho úkolu? Skt. 10, 1.

Selník neboli centurio Kornelius velel skupině 100 mužů. Šest italských skupin tvořilo družinu (legii). — »Kornelius byl u ‚italské družiny‘, která měla své jméno na rozdíl od ostatních družin, které byly z Palestiny, Syrie a jiných území a byly přiděleny k římskému vojsku; Korneliova skupina byli rození Římané nebo aspoň Italové... selník sám byl bezpochyby italského původu.« Lechler.

2. Co víme o Korneliově? V. 2.

»Podle jeho povahy vyličuje ho Lukáš jako náboženského a bohabojného se vším domem svým. To

smýšlení osvědčoval uslavičnými modlitbami k Bohu a také praktickou společinností v Izraeli jako setník z Kafarnaum, jež lid miloval. Luk. 7, 5. Tato dobrotivost zjevuje se jako krásná a lklivá vlastnost nejen při vojínovi, nýbrž zvláště jako při Římanu, který ji prokazuje od Říma ovládanému a pohrdanému lidu židovskému. Celý děj dává nám znáti, že Kornelius, jako někteří jeho vrstevníci, nespokojen se svým pohanským náboženstvím, hledaje — obrátil se k víře Izraele, ku poznání a uctívání jediného pravého Boha. Ký div, že od Izraele byl všeobecně vážen.« Lechler.

3. Jak mu Bůh poslal poselství? Jak znělo? V. 3. 4.

»Modlitba, vyjádření se víry, jest základem a podnožkou.« Richler. »Nic nepřivozuje milost Boží tak jako láska, která se jeví v almužně a pokora, jevíci se v modlitbě; vstupují k Bohu, když dříve sestoupil Duch Boží, aby je způsobil. Neboť jako není modlitby bez víry, tak nemůže býti víry bez působení Ducha svatého.« Gerlach.

4. Na koho odkazoval anděl setníka k dalšímu poučení? Jak podrobně mu to řekl? V. 5. 6. W. A. s. 106. od. 1—3.

»Koželužství smělo býti v městech Palesliny jen venku za branou, ale v městech Sidonu a Jope provozovalo se živě. Koželužský dům, jemuž se rabíni vyhýbali, pro ošklivý zápach, sloužil za obydlí velikému apoštolu.« Fabianke.

5. Co učinil Kornelius na poselství andělovo? V. 7. 8.

6. Co činil Petr, když poslové přicházeli do města? V. 9.

»Cesarea byla od Joppe vzdálena asi 6 mil (přes 40 km), tedy celý den cesty. Poslové Římana, jemuž se anděl ukázal asi ve 3 hodiny odpoledne (V. 3), vydali se na cestu, jak z verše 7 vidno, snad ještě léhož

večera a druhého dne o šesté hodině (V. 9), t. j. ve 12 hodin v poledne blížili se k městu, když Petr vstoupil na střechu a měl vidění. Také na zpáteční cestě, kdy je Petr doprovázel, šli déle než jeden den (V. 23). — Lechler.

7. Jaké vidění měl Petr po modlitbě? V. 10—12.

8. Jaký rozkaz obdržel při vidění? V. 13.

9. Co Petr odpověděl? V. 14.

»Ačkoli Kornelius byl Říman, přece věděl o pravém Bohu a odvrátil se od modloslužby. Činil podle vůle Boží a prosil Boha z celého srdce. Nebyl ve společenství židovském, ale znal mravní zákon a řídil se podle něho. Nebyl obřezán, aniž se účastnil obětí židovských; proto ho Židé pokládali za nečistého. Přes to však podporoval věc židovskou dobrovolnými dary a pro své dobrodiní byl znám daleko široko. Jeho spravedlivý život získal mu dobré pověsti u Židů i pohanů.« E. G. W.

10. Jak byl Petr po druhé vyzván, aby jedl? V. 15. — Kolikrát se to stalo? V. 16.

11. Kdo byl u dveří, když Petr ještě uvažoval o vidění? Na koho se ptali? V. 17. 18.

12. Jaký pokyn dal Duch apoštolovi? V. 19. 20.

13. Co Petr nyní poznal? V. 28.

»Vidění o nádobě se zvířaty mělo Petra osvobodit od jeho pevně zakořeněného předsudku proti pohanům. Měl poznati, že skrze Krista pohané jsou učiněni účastníky požehnání a přednosí Židů a nemají býti zkráceni. Časlo se setkáváme s názorem, že Bůh tímto viděním chtěl ukázati, že maso zvířat, kdysi označených za nečistá, může se od tělo doby jísti, že tedy můžeme jísti i maso vepřové. Je to však bludné vysvětlování neshodující se s viděním.« E. G. W.

14. Kterými slovy předslavil se Petr poslům? V. 21.

15. Jak znělo jejich poselství? V. 22.

16. Jak Petr uvedl hned ve skutek nové poznání? V. 23.

»Již přijelím a pohostlením pohanských hostů, vkročil apoštol na novou dráhu; přece však poznával velikou důležitost své cesty a prolo druhého dne, když odcházeli, vzal některé bratry s sebou jako svědky. Bylo jich šest, takže věřící Izrael přišel ku pohanskému světu v počtu sedm, zatím co panský svět přišel pozdraviti Krále Izraelského počtem tří. (Lange.) V šesti průvodcích Petrových shledáváme dvojnásobně slavený počet podle zákona Mojžíšova (5. M. 19, 15), aby vydali rozhodné svědectví. Apoštol nevzal na sebe odpovědnost, ale k tomuto velice důležitému kroku vzal s sebou více než dostatečný počet svědků. Co jest správné před Bohem ba od něho přímo přikázáno, musí se ospravedlniti i na venek. To bylo to nejléžší, co se při lidu Izraelském mohlo mysleti.« Dächsel.

—○○○—

3. úkol. — 15. ledna. Zač. sob. 16. 24.

Evangelium také pro pohany.

Skutkové 10, 24—48.

Úvod.

»Petr vyčkal s odchodem poslů Korneliovyh do druhého dne, kdy jej dobrovolně, snad také od apoštolu povzbuzení, provázelo šest mužů z křesťanské církve v Joppe... Byla to tedy malá společnost desíti mužů. K cestě potřebovali více než den a přišli do Cesaree čtvrtého dne po tom, kdy anděl ukázal se Korneliovi.« Lechler.

. Otázky a poznámky.

1. Kdy přišel Petr se svými průvodci do Cesaree? — Jak Kornelius připravil se na příchod apoštolův? Skl. 10, 24.

»Kornelius, milý muž, vyznačující se proslolou a dětskou důvěřivostí, zjevuje se nám vždy zřetelněji jako hlavní osobnost celého pobožného kraje v' Cesarei, který je hoden sláti se zakladatelem církve pohanské. Anděl mluvil jen o Korneliovi; ale tenlo muž u víře se připravující a také lásku mající neosobuje si zaslíbené sobecky jako lup, nýbrž svolává ke slovům spasení jiné, pokládaje je za hodnější snad než sebe. A Dánu je to milé, když ten, kdo sám není ještě cele obrácen, již volá jiné. To právě jest způsob, jakým se jeho církev všude šíří.« Richter.

2. Jak Kornelius pozdravil apoštolu Petra? V. 25.

»Kornelius nepozdravil jej jako obyčejného návštěvníka, nýbrž jako od Boha poslaného ... Kornelius přemožen byl uctivostí k apoštolovi.« E. G. W.

3. Jak Petr se choval k této účel? V. 26.

»Petr udiven, nepřijímá takovou čest ... Kdyby byl měl moc a úřad, jako mu přičítá církev římská, pak by byl počtu od Kornelia musil spíše přijmouti než zavrhnutí. Tak nazvaní náslupcové Petrovi požadují od císařů a králů, aby se jim klaněli. Petr sám nechtěl býti více než chybujícím člověkem.« E. G. W.

4. Co shledal Petr, když vstoupil do domu? V. 27.

5. Jak Petr oslovil přítomné? V. 28. 29.

6. Jaké důvody uváděl Kornelius k zavolání apoštolu? V. 30—32. W. A. 108, od. 3.

7. Jakými slovy žádal Kornelius apoštolu, aby vyřídil své poselství? V. 33.

8. Jakého poznání získal Petr, když setník ukončil? V. 34.

»Jako soudce nesmí býti při rozsudku pohnut bohatstvím neb chudobou, poslavením, vzdělaností, nýbrž jen právem a mravními skutečnostmi, tak praví i apoštol, že Bůh pohlíží na všechny lidi stejně. Na první pohled

zdá se to málo význačné a takovou všední pravdou, kterou by měl znáti každý rozumný Izraelita. To také jistě věděl Petr. Ale my také dobře známe mnohé pravdy, které se nám slanou zjevnějšími za zvláštních okolností a osvětlením Ducha Božího, někdy také, když se jich použije na dosud neznámý způsob. Tak tomu bylo i tehdy při Petrovi, když vedením a zjevením Božím cele byl přesvědčen, že hledě k milosti v Kristu a přijetí do království Božího, nečiní Bůh žádného rozdílu mezi Židy a pohany, ba že i přináležení k lidu Božímu jest jen něco zevnějšího. Že Izraelitovi, nežijícímu v bázni Boží, nic neprospěje jeho obřízka, bylo již dosti a často osvědčeno od proroků. Ale že na druhé straně pohanům nic neuškodí neobřízka a neplnění mosaického zákona, že jim nic nestojí v cestě, aby mohli jíti ke Kristu, to bylo Petrovi překvapující použití všeobecně známé pravdy.«
Lehler.

9. Kdo jest Bohu příjemný, podle slov apoštolových? V. 35.
 10. Na čem apoštol založil své poselství? Jak daleko podle jeho rčení rozšířilo se kázání Pána? V. 36. 37.
 11. Jaké působení Ježíšovo kromě kázání se zvláště zdůrazňuje? V. 38.
 12. Jaké důležité události mohl Petr především sám osvědčiti? V. 39—41.
 13. Jakou velevýznamnou pravdu musil Petr z rozkazu Páně zvěstovati? V. 42.
 14. Kdo již před apoštolý svědčil o spasení v Kristu? V. 43.
 15. Jak se Bůh přiznal k tomuto kázání, jímž srdce posluchačů byla dotčena? V. 44.
- »Petr kázal shromážděným Spasilele: jeho život, jeho působení, jeho divy, zrazení, ukřižování, vzkříšení,

vsloupení na nebe, jeho nebeskou službu, jako zástupce a přimluvce za hříšné lidi. Srdce apoštolovo plálo Duchem Božské pravdy, kterou jim předkládal. Ti byli novým učením uchvácení, neboť jejich srdce byla hotova ku přijetí pravdy. Apoštol ještě nedomluvil a vylít byl na ně Duch svatý jako kdysi o letnicích.« E. G. W.

»Nejrozhodnější skutečností při této události bylo vylítí Ducha svatého na poslouchající. To bylo skutečné svědectví Boží, že tyto osoby jsou mu milé a že náležejí Kristu. Dar Ducha svatého je podle Skutků apošt. ten největší poklad, jehož lze v království Kristově dosáhnouli... Těmto lidem, ačkoli byli ještě pohané, Bůh dal Ducha svatého; tím je očistil a posvětil. Co však Bůh očistil, nemá a nesmí býti od člověka pokládáno za nečisté... Tito pohané musí tedy býti i od nejprísnejších židů uznáni za čisté a Bohu posvěcené.« — Lechler.

16. Jak to působilo na bratry z Joppe? V. 45. 46.

17. Co pravil Petr na zřejmé přiznání se Boží k těmto pohanům? V. 47.

»Křest vodou a Duchem jest zasvěcující přijetí do církve Kristovy a v milost Boží. Jako nepostačuje křest vodou bez udělení Ducha svatého, tak nesmí zůstat křest Duchem bez pokřtění vodou. Dar Ducha přichází obvykle po křtu vodou, někdy za delší dobu a za zvláštních modliteb se vzkládáním rukou. Zde Duch svatý, který vane kam chce, přichází na posluchače dříve než jsou pokřtěni; ale žádný člověk nemůže zabrániti křtu vodou... Naše kapilola nevypravuje jen o skutcích apoštolových, nýbrž zároveň zdůrazňuje pravdu o působení, vedení a zjevení Božího.« Lechler.

18. Co rozkázal apoštol, aniž by mluvil s židovskými bratřími? V. 48.

»Vylítí Ducha svatého na pohany nemělo býti ná-

— 17 —
hradou za křest. Při obrácení požaduje se vždy víra, pokání a křest. Tím jest pravá církev křesťanská jedno v jednom Pánu, v jedné víře a jednom křtu.« E. G. W.

—○○○—

4. úkol. — 22. ledna. Zač. sob. 16. 34.

Petr vypravuje své zkušenosti; evangelium v Antiochii.

Skutkové 11.

Úvod.

»Že v prvolní církvi nastaly neshody pro Petrovo zacházení s Korneliem, takže proto byly apoštolu činěny výčilky, není nám záleženo... Svaté dějiny nechťejí nám věřící ukázali jen v krásném světle, při čemž by takovéto skutečnosti musily býti zářajeny, nýbrž vše se nám podává v plné pravdě... Byť nespokojenost a žaloby proti Petrovi vytryskly z horlivosti pro Boha, lze poznati, že to byla horlivost v nerozumu.« Petr »nechal své odpůrce vymluviti a obhajoval se se vši mírností.« Lechler.

»Založení křesťanského sboru v Antiochii bylo důležitým krokem vpřed pro pohanskou misii. Byl to první sbor, záležející z větší části z křesťanů z pohanstva v hlavním městě Syrie, které bylo příznivé pro rozšíření evangelia, neboť tam bylo mnoho národností. Byl tam také zvláště čilý slyk Židů s pohany a mnoho příchodích. Antiochie měla tak býti druhým střediskem prvolní církve a východiskem pro pohanskou misii.« Fabianke.

Otázky a poznámky.

1. Jakou překvapující novinku dověděli se apoštolé a bratři v Judsku? Skt. 11, 1.
2. Jak přijali Petra, když se vrátil do Jerusalema? V. 2. 3.

»Když bratři v Judsku slyšeli, že Petr kázal pohánům, že byl u nich, ba že jedl s nimi v jejich domě, byli jeho chováním se překvapeni a zklamáni. Obávali se, že jeho stanoviskem utrpí jeho vlastní učení. Jakmile k nim Petr přišel, činili mu přísné výčitky: K mužům neobřezaným vešel jsi a jedl jsi s nimi.« E. G. W.

3. Co učinil Petr, aby je upokojil? V. 4.

4. Co obsahovala obhajoba apoštolova? V. 5—17.

5. Jaký důležitý důkaz pro správnost svého konání uváděl Petr? V. 15.

6. Na která slova Spasitele vzpoměl Petr při vylíčení Ducha svalého? V. 16.

7. Jakému závěru nemohl se vyhnouti? V. 17.

8. Co žalující nyní po prvé poznali? V. 18.

9. Jaké pracovní pole bylo zahrnuáno v prvním misijním rozkaze Páně? Mat. 10, 5. 6.

Podle prorocství Danielova (9, 24) bylo 490 let určeno pro Židy. Tolo období započalo v r. 457 př. Kr. a musilo končiti v roce 34 po Kr. Až do té doby týkalo se poselství Boží předně Židů. To také pravil Pavel a Barnabáš ve Skl. 13, 46. V r. 34 nastalo veliké pronásledování, při kterémž byl Štěpán usmrcen.

10. Jaké pozoruhodné rozvinutí shledáváme po smrti Štěpánově? Skl. 8, 4. 5.

11. Kam se až doslali pronásledováním rozptýlení hlasatelé evangelia? Skl. 11, 19. 20.

12. Jaký úspěch mělo jejich kázání? V. 21. W. A. 123, od. 1.

13. Kdo byl vyslán ku pomoci vzkvétající mladé církvi? V. 22.

14. Jak byl Barnabáš činný mezi nově obrácenými? V. 23.

15. Jaké svědectví dává Písmo sv. o Barnabášovi? V. 24.

16. Koho se Barnabáš snažil získati za spolupracovníka mezi pohany? V. 25. W. A. 124, od. 2.

»Úspěch posláni Barnabášova byl dvojitý: jeho osobním působením v církvi vzrůstal předně počet obrátců a za druhé bylo to k užtku nejen pro tamější sbor, nýbrž pro celou církev Kristovu, že Barnabáš uvedl Pavla ve styk s církví v Antiochii. Barnabáš dobře věděl o obrácení Pavlově; pro to také bez pochyby znal prohlášení Vykupitelovo, že vyvolil Pavla, aby jeho jméno nesl pohanským národům i králům. Barnabášovi, který byl pln Ducha svatého, bylo jasno: Pavel náleží sem, to jest vhodné působišťe pro něho, to je pravý muž na pravém místě. Odebral se hned do Tarsu, aby vyhledal Saula... Našel jej a prosil ho, aby s ním šel do Antiochie, a s ním se tam také vrátil. Tak přichází Saul na dějiště, odkudž se rozšířila jeho činnost. Nejprve pracoval rok společně s Barnabášem v Antiochii... Barnabáš a Pavel pokládali to za čest od Boha a za radost, že mohou společně pracovali.« Lechler.

17. Jakého pojmenování dostalo se po prvé věřícím? V. 26.

18. Kterým darem duchovním byl sbor v Antiochii obohacen? V. 27.

19. Co předpověděli? V. 28.

»Jako ve Starém zákoně proroci kárali, napomínali, varovali, potěšovali i předpovídali, tak Duch svatý, který osvětil a nadchl proroky církve Kristovy, pečoval o ozáření budoucnosti, někdy i vzhledem k druhému příchodu toho, který kdysi přišel a který také svou říši přivede k dokonání. To, co řekl Agabus o hladu, který měl býti po vší zemi, bylo bez pochyby ve spojení se znameními, předpověděnými k druhému příchodu Kristovu a soudu světa.« Lechler.

20. O jakém krásném skutku praví nám poslední verše?
V. 29. 30.

»Pomoc sboru v Antiochii hladem lrpícím sborům v Judstvu jest nejkrásnějším květem v zahradě dob apoštolských... V nouzi poznáváme pravého přítele; a v době drahoty, kdy v Jerusalemě zmírali mnozí hladem, osvědčila se bratrská láska křesťanů z pohanského... Křesťané v Antiochii požívali lásky věřících v Jerusalemě nejprve duchovně. Nyní oplácejí lásku láskou, a to nejprve v časných potřebách.« Lechler.

—○○—

5. úkol. — 29. ledna. Zač. sob. 16. 46.

Smrt Jakuba; Petr vysvobozen.

Skutkové 12.

Úvod.

»Herodes král, o němž je zde zmínka, jest Herodes Agripa I., syn Aristobula a Bernice, vnuk Herodesa Velikého a synovec Herodesa Anlipy jakož i Herodiady.« »Tenlo vládce, když byl ustanoven pro Judstvo, od r. 42 po Kr., sídlil většinou v Jerusalemě. Církev křesťanská od něho nyní mnoho lrpěla... Potom nechal popraviti mečem jednoho apoštolu, bratra Janova, Jakuba staršího. Brzo na to, když viděl, že se to líbilo Židům, nechal zajmouli Petra. Bylo to v týdně přesnic, kdy podle zákona Mojžíšova jedl se nekvašený chléb. Podle toho sléti Jakuba staršího bylo králce před týdnem přesnic v r. 44.« Lechler.

Otázky a poznámky.

1. Co musila opět zakusiti církev v Jerusalemě po nějaké době vnějšího pokoje? Skl. 12, 1.

»Klid i pronásledování byly v apoštolské církvi v rovnováze. Jeví-li se u jednoho z obou převaha, jest

soud Boží blízko, nebo jest již přede dveřmi.« »Při tom času, t. j. když Barnabáš a Pavel přišli do Jerusalema.«

2. Kdo byl první obětí Herodesovou? V. 2.

»Jakub, Petr a Jan byli užší kroužek učedníků; jen tiito tři byli při vzkříšení dcery Jairovy, při proměnění Ježíšově a při jeho modlitbě v Getsemane. Oba bratři měli společný rys povahy, totiž mocnou lásku k Ježíši, která je pudila k rychlým činům, pročez je Pán nazval synové hromovi. V obecnství s Ježíšem byla jejich láska očištěna od sobectví, které je činilo neochotné k utrpení. Pokud jest známo, je Jakub první mezi apoštolý, který zemřel pro Ježíše...« Schlatter.

3. Jaké záměry choval Herodes ve své ukrutnosti? V. 3.

4. Co zamýšlel Herodes učiniti s Petrem? V. 4.

5. Co činila církev, když byl Petr ve vězení? V. 5.

6. Jak dlouho prodlelo vyslyšení této modlitby? Jak byl Petr v poslední chvíli vysvobozen? V. 6. 7. W. A. 115, od. 4.

7. Jaký rozkaz dal anděl apoštolovi? V. 8.

»Váhat povstati prozrazovalo by nedověrné pochybování a bázeň. Vysvobození má býti klidné a zřejmé, jaké je hodno přímého zasažení Božího.«

8. Jak celá událost působila na Petra? V. 9.

9. Jak daleko doprovázel anděl apoštola? V. 10.

10. Co si Petr teprve správně uvědomil, když byl sám? V. 11.

11. Kam se odebral Petr, když vše povážil? V. 12.

»Lze říci, že tu mezi sebou zápasí dvě moci: světská moc chce apoštola držeti a zahubiti, církev Kristova chce ho vysvoboditi. První může použiti všech hmotných prostředků: žalářů, okovů, žoldnéřů a zbraní; druhá nemá nic takového, ale má modlitbu. Víra v Boha

v Kristu, společná láska a křesťanská naděje — celý vnírní život vkládá se do modlitby, která se u víře chápe všemohoucností Boží. Taková jednomyslná modlitba ve jménu Ježíše Krista jest vyslyšána.« Lechler.

12. Co se událo, když Petr tloukl na dvéře brány? V. 13—15.

13. Jak to působilo na bratří, když otevřeli a viděli Petra sláti před sebou? V. 16.

»Prosili o zachránění Petrovo, ale tento způsob byl pro ně přece nepochopitelný a neuvěřitelný.« Rieger.

14. Komu měli bratří tuto událost oznámiti? V. 17.

15. Jaká olázka trápila ráno žoldnéře? V. 18.

16. Proti komu obrátil se hněv Herodesův, když zvěděl, že Petr unikl? V. 19. W. A. 118, od. 2.

»Herodes se slyděl, že nemohl splnit očekávání o Petrovi a odebral se hned do Cesaree, kde po lom sídlil.« Lechler.

17. O jakých nepokojích politických čteme v dalším verši? V. 20.

»Obchodní zášť byla příčinou rozbrojů mezi Agripou a jmenovanými městy přímořskými. Úzké, hospodářsky chudé, ale velmi zalidněné pobřežní území Fenicie, přiváželo každý rok své zásoby obilí z Palestiny, nehledě k ohromným ziskům z jejich dovozního obchodu zboží zámořského. V plném smyslu měli tedy potravu z království. Královský zákaz vyvážení zboží právě v době, kdy nastávala drahoť, byl by tato přímořská města velice poškodil. Proto poslali do Cesaree posly a snažili se rychle spor urovnati.« Loch-Reischl.

18. Co posléze podnikl Herodes? V. 21—23. W. A. 119, od. 3.

»V den předem ustanovený přijal Herodes vyslance, při čemž se oblékl v nádherné roucho královské, po-

sadil se ve stolici a před shromážděným lidem mluvil k vyslancům fenickým.« Lechler. »Podle Jos. Flavia šlo se to veřejné slavnostní přijetí vyslanců druhého dne ráno po královské slavnosti. Agripa seděl na vysokém trůnu, oblečen v nádherné, stříbrem proťkané roucho, které v záři právě vycházejícího slunce se blýskalo. Pochlebovači viděvše tuto slávu, zbožňovali ho.«

19. K čemu sloužilo církvi pronásledování? — Který rozkaz zatím splnil Barnabáš a Saul? V. 24. 25.

— o o o —

6. úkol. — 5. února. Zač. sob. 16. 58.

Pavel podniká první cestu misijní.

Skutkové 13.

Úvod.

»Až dosud se Skutkové zabývali založením a rozšířením křesťanství mezi židy. V dalších kapitolách, kde se skoro výhradně mluví a skutcích Pavlových, vylučuje se založení sborů mezi pohany v Přední Asii, Macedonii, Řecku a v Římě. Počátek k větší činnosti Pavlovy jest velice pozoruhodný. Přímo od Krista k apoštolství povolán, hned po svém obrácení s plnou jistotou víry vystoupil, nechtěl a neměl přece od počátku samostatně působiti. Zvolna mělo se jeho dílo — sbory — sláti doporučujícím dopisem; tím se podobal více Barnabášovi. Povolán byl již tehdy; ale jelikož společenství prvních křesťanů bylo nade vše důležité, mělo mu určité působiště mezi pohany býti stanoveno nejprve od církve. Tak skrze proroka bylo církvi přikázáno, aby vyslali Barnabáše a Saule. Tím celá církev stala se misijní společností...« Cesta začala v r. 46. na podzim a trvala skoro 2 léta.

Otázky a poznámky.

1. Jaké poselství dal Bůh prorokům a učitelům v Antiochii, když konali služby Pánu? Skt. 13, 1. 2.
2. Za jakých příprav poslali Barnabáše a Saule do misijních polí. Kdo dal vlastně rozkaz oběma misionářům? Kam nejprve šli? V. 3. 4.

»Je to Duch svalý, který Barnabáše a Saule volá do díla. Ale on to činí skrze lidské nástroje. Některý z křesťanských proroků v Antiochii to byl, v jehož nitro Duch vložil myšlenky od Otce a Syna a jehož ústy to též vyslovil, aby Barnabáš a Saul oddělení byli k dílu. Církev je to, jíž se dostává tohoto rozkazu, která je v poslušnosti víry s poslem a modlitbou zasvěcuje vzkládáním rukou k jejich práci a hned je vysílá.« Lechler.

3. Kde na ostrově Cypru kázali nejprve evangelium? V. 5.

»Cypr byl blízko nejen zeměpisně; byl také blízký, jako ostrov, kde bylo rodiště Barnabášovo... Tudy vedla jejich cesta z Antiochie do příslavního města Seleucie, kde vstoupili na loď a plavili se na ostrov asi 30 mil vzdálený. Asi v prostřed východního pobřeží Cypru bylo přímořské město Samalis s proslulým přístavem. Ze Salamis prošli celým ostrovem... Města Salamis a Páfos jsou od sebe vzdálená asi 20 mil (140 km). Lechler.

4. S kterými dvěma muži rozdílných povah setkali se v Páfu? Jak jeden z nich se choval ke slovu Božímu? V. 6. 7.
5. Jaký zápas udál se mezi Pavlem a čarodějníkem? V. 8–11.
6. Jak to působilo na vladaře? V. 12.
7. Jakou zkušenost žalostnou musili apoštolé zakusit v Perge? V. 13. W. A. 134, od. 3.

»Z Páfu vedla cesta opět dále k moři a sice směrem na sever do území Pamfilie. Tam navštívili nedaleko od pobřeží vzdálené město Perge.« Lechler.

8. Jakého pozvání dostalo se Pavlovi a Barnabášovi v Antiochii Pisidické? V. 14. 15.

9. Jak dalece můžeme úvodní řeč apoštolovu nazvat moudrou a vhodnou? V. 16—19.

»Těmito slovy je získal; viděli, že Pavel uznává Starý zákon. Cítili svou povinnost k velikému Bohu; v těchto slovech bylo povzbuzení, aby věřili v jeho zaslíbení i v jejich splnění. V šesti verších shrnuje Pavel Starý zákon a potom přichází k Novému zákonu. Ve své řeči obrací se hlavně k těm, kteříž se bojí Boha a mluví jim o Izraeli.« Bengel.

10. Jaký přehled podává Pavel o dějinách Izraele v zemi zaslíbené až do vystoupení Mesiáše? V. 20 až 25.

11. Kterými slovy snaží se apoštol své posluchače přiblížit ke Spasiteli? V. 26—31.

»Pavel se blíží ku posluchačům nabídnutím milosti v Ježíši Kristu a zároveň s odůvodněním pravdy, že spasení záleží v Kristu, v ukřižovaném a vzkříšeném. S opětným pozdravem bratrským klade jim na srdce slova spasení, jakožto zvláště jim od Boha poslaného.« Lechler.

12. Co dodává apoštol v dalších verších? V. 32—37.

13. Kam apoštol směřoval svou řečí? V. 38. 39.

»Oč Izrael marně usiloval skrze zákon, toho se mu dostává vírou v Krista: Spravedlnost skrze odpuštění.« Fabianke.

14. Kterou vážnou výstrahou Pavel ukončil? V. 40. 41.

»Když jim oznámil své vnitřní pochopení tajemství v Kristu, vyjadřuje Pavel také svůj bol při pohledu na shromážděné židovstvo. Všem, které viděl před sebou,

zvěsloval odpuštění hříchu ve jménu Ježíše Krista; ale — kdo uvěří kázání našemu! Kolika toto kázání o spasení poslouží spíše k zalvrzení! Proto ukončuje výslohem slov prorockých.« Dächsel.

15. Jakého úspěchu dosáhli apoštolé svým kázáním? V. 42—44.

16. Co apoštolé pravili na odpor židů? V. 45—47.

17. Jak pohané přijali evangelium? V. 48. 49.

18. Jaké ležkosli připravili židé? V. 50—52.

—○○○—

7. úkol. — 12. února. Zač. sob. 17. 10.

Pavel a Barnabáš v Ikonii, Derbe a Lysře.

Skutkové 14.

Úvod.

Provázeli jsme apoštolu Pavla a Barnabáše na jejich první cestě ze syrské Antiochie přes ostrov Cypr a Perge a do Pisidické Antiochie. Dnes je provázíme ještě do Ikonie, Derbe a Lysry a vrátíme se s nimi zpět.

Otázky a poznámky.

1. Kam se obrátil Pavel a Barnabáš, když byli vypuzeni z Pisidické Antiochie? Skt. 14, 1.
2. Jak i zde nastal mocný odpor? Co přes to apoštolé učinili? V. 2. 3.

»Že v Antiochii zlobou židů byli vyhnáni, nedali se apoštolé zbránili na jiném místě opět jíti nejprve do synagogy a izraelským kázali evangelium. Čím se židovstvo proti Pavlovi prohřešilo, nechtěl on v jiném městě jejich soukmenovcům připomínati. Odpor jednotlivců nic nezmaří; Bůh zůstane věrný, nemůže sám sebe zapřít.« Lechler.

3. Co způsobily židovské různice? Jak vzrostlo vzbouření? Kam musili apoštolé uléci? V. 4—7.

»Lidé, kteří s apoštolý dobře smýšleli, varovali je před úklady židů a zapřísahali je, aby se zbytečně nevzdávali jejich zlosti, nýbrž unikli v bezpečí. Proto v skrytě odešli z Ikonie. Ale nebyl to odchod na vždy; po uklidnění zamýšleli přijíti opět, aby dílo dokonali.«

4. Kterým příkazem Páně mohli apoštolé svůj úlek z Ikonie ospravedlniti? Mat. 10, 23.

5. Jaký muž byl mezi posluchači Pavlovými v Lysře? Skl. 14, 8.

»Když Pavel vypravoval o Ježíši, jak uzdravoval nemocné, viděl jednoho chromého, který na něho hleděl a uvěřil slovům. Pavel s ním cítil a poznal také jeho víru. Doufal, že tento muž může býti uzdraven od Spasitele, který, ač je v nebesích, přece jest přítelem a lékařem lidí.« E. G. W.

6. Co poznal Pavel při nemocném? Jak byl uzdraven? V. 9. 10.

»Bylo třeba, aby apoštol jen řekl: Poslav se přímě na nohách svých! Stalo se to ve jménu Ježíšově. Krislus osvědčil svou moc na duši i na těle nemocného; bylo potřebí jen napomenutí, aby povstáním dosvědčil, co Pán při něm vykonal.« — Uzdravení takovýchto nemocných jest zvláště významné; je to znamení, co se musí státi v životě duchovních. Jsou-li oči a uši otevřeny pro evangelium a srdce otevřeno, není to ještě dosli. Probuzení musejí se učit chodit ve světle. (1. Jan. 1, 7) a činiti přímé kroky (Žid. 12, 13).« (Gerok.)

7. Co pravili očití svědkové o tomto divu? Za koho pokládali apoštolý? V. 11. 12.

»Příběh vysvětluje se pověstí, kterou v Lysře znalo každé dítě: Jupiter a Merkur chodili na zemi v chudobných postavách, aby zkoušeli srdce lidí. Všude

byli odmítnuti; jenom v chyši Filomena a Baucia, věrných pastýřů chudých na pokraji lesa u Lystry byli laskavě přijati. Druhého dne dal se Jupiter poznati a odměnil paslyře splněním přání, aby po dlouhém, šťastném a pospolilém žití směli společně zemřítí.« Fabianke.

»Podle řecké pověsti jest Merkur mluvčím a poslem bohů a když Jupiter navštěvuje zemi, Merkur ho všude provází.«

8. Co Jupiterův kněz připravoval ku počtě velikým hostům? V. 13.

»Jupiteru a Merkurovi obětovali býka, přinesli věnce, aby ozdobili oběť i místo obětní. Obětování nemělo se konati v chrámě, nýbrž venku, jelikož veškeré obyvatelstvo města chtělo se zúčastniti slavnosti. Barnabáš a Pavel dosud nepozorovali úmysl a přípravy zástupu. Když o tom zvěděli... běželi ven k zástupu.« Loch Reischl.

9. Jak bylo obětování zabráněno? Kterými slovy poučoval apoštol lid? K čemu dále použil této příležitosti? V. 14. 15.

10. Jaké pochopení o Bohu chtěl apoštol Pavel všlípiti lidu? Co se apoštolům sotva podařilo? V. 16—18.

11. Co však se stalo? V. 19.

»Někteří židé z Pisidické Antiochie a z Ikonie nepřišli zajisté náhodou, nýbrž daly jim k tomu podnět zprávy o úspěchu apoštolů v Lysře; chtěli zmařiti jejich práci. Je to pravá známka nestálého smýšlení zástupu, že povolili přemlouvání židů a kamenovali by, kterým před chvílí prokazovali božskou čest... Ze byl jednou kamenován, připomíná Pavel v 2. Kor. 11, 25.« Lechler.

»Kamenování musilo Pavlovi připomenouti Štěpána. Tolo a slova Ježíšova v 9 kap. 16 jej pokořila a učinila

lichým v utrpení; ale jistota odpuštění (1. Tim. 1, 12 až 16) odňala připomínku ošlnů a pobádala jej k další činnosti.« Fabianke.

12. Co se stalo, když učedníci apoštola obštoupili? Kam šel s Barnabášem druhého dne? V. 20. W. A. 147, od. 1.

13. Jak osvědčili apoštolé svou zmužilost? V. 21. 22.

»Rozsáté símě musí býti zalito; probuzené duše potřebují péče. Občasná návštěva léč, kteří pevně stojí u víře, jest zvláště dobrá. Různost darů jest přitom zvláště žádoucná. Tak Barnabáš, „syn utěšení“, doplní veřejné přednášky Pavlovy duchovní péčí při jednotlivcích.« Fabianke.

14. Jak bylo utvrzeno započaté dílo? V. 23. W. A. 147.

15. Na kterých místech kázali apoštolé na zpáleční cestě? V. 24. 25.

16. Kam se posléze vrátili? V. 26.

17. Co učinili apoštolé ve své domovské církvi? V. 27.

»Pravá pečeť všech slavností pohané misie a misijní zprávy jsou: Bohu čest, pohanům evangelium, přátelům misie radost společnou. Avšak vracející se misionáři po rozsévání a vzrůstu símě v pohanských zemích potřebují novou vzpruhu v domovské církvi.« Fabianke.

18. Jak dlouho se apoštolé zdrželi v Antiochii? V. 28.

»Na konci tohoto oddělení (kap. 13 a 14) opět mocně se zjevuje, jakoby veliké činy apoštolů a daleko zářící a vítězící skutky věřících byly přímo skutky Boží a Ježíšovy. Bůh to jest, který vykonal vše, co činil Pavel a Barnabáš. On byl s nimi; on otevřel pohanům dvěře víry. Oni ovšem dílo dokonávali; ale podařilo se jim to jenom v moci milosti Boží, které důvěřovali. Požehnání a vzrůst, ovoce a úspěch, čest a chvála jest Jeho. To

není jenom smysl výpravování, bylo to také přesvědčení Pavlovo. 1. Kor. 15, 10. To jest a vždy zůstane pravdou.« Lechler.

—○○○—

8. úkol. — 19. února. Zač. sob. 17. 22.

Shromáždění apoštolů v Jerusalemě; Pavel nastupuje druhou cestu misijní.

Skutkové 15 až 16, 12.

Úvod.

Bylo to asi v r. 50. Apoštol Pavel ukončil svou první cestu misijní, která trvala snad 2 roky nebo déle a dosti dlouho pobyl v Antiochii. Nyní »propuká teprve boj, jehož zárodky ukazují se v kap. 11, 2. 3. a kterým se později Pavel z větší části ve svém životě zabýval.« Gerlach.

Otázky a poznámky.

1. Které bludné učení způsobilo ve sboru v Antiochii nesnáze? Skt. 15, 1.

»Kristus nikdy se přímo nevyslovil o oslňování zákona obřadního, ačkoli v jednotlivých významných pokynech poukazoval na jeho smysl. Účel obřadního zákona — nehledě k jeho významu jako předobrazu — byl: dosud tvrdá srdce udržovati ve vnější kázni (Mat. 19, 8), probuzovati pocit hříšnosti v přirozeném člověku (Žid. 10, 3) a nedospělé vychovávat pro Krista. Gal. 4,, 1. K tomu účelu byly ve staré smlouvě učiněny kolem svatého zákona určité hranice. Z tělesného smýšlení lpěli fariseové pevně na těchto hranicích a z národní pýchy a odporu proti sloužení Bohu v Duchu a pravdě (Jan 4, 24), ani po přijetí evangelia nechtěli se nechati vésti ku pravému poznání podstaty zákona.« Gerlach.

2. Jakou cestu volili k urovnání sporu? V. 2.

»Důvěry plné povolání apoštolů a oslaňních vedoucích církve v Jerusalemě k rozhodnutí svědčí, že ti, ačkoli sami byli židé, byli úplně volní a nestranní na výši svého povolání, byli prosli ryze židovských učení. Že bludaři v Antiochii získali přívržence, nepraví se v onom verši a také to není pravdě podobné. Křesťané z pohanstva byli velice znepokojeni, že jejich správný poměr ke Kristu byl popírán od různých mužů, kteří se také jmenovali bratři v Kristu a snad se kryli přízní církve v Jerusalemě a své důvody chylře zakrývali dokazováním z Písma. Pavel a Barnabáš, dosavadní učitelé Antiochenských, byli napadenou stranou, jsouce v to také zapleteni a mohli tuto věc nejen rozsouditi, ale i obhájeti. Titus byl toho také účasten.« Loch-Reischel.

3. Jakou potěšitelnou zprávu přinesli apoštolé sborům, které cestou navštívili a posléze i sboru v Jerusalemě? Jak byli přijati? V. 3. 4.

4. Co pravili hned odpůrcové apoštolů mezi pohany proli jejich misijní práci? Co bylo zvláště učiněno k urovnání sporu? V. 5. 6.

5. Co Petr dal v úvahu po mnohém rozmlouvání? V. 7—11 (srovnej Skt. 10 a 11, 1—18, zvláště kap. 11, 2. 12. 15. 17. 18).

6. Jak byla přijata zpráva Petrova? V. 12.

7. S čím Jakub ve svém závěru spojil výklad Petrův, aby mu dal důraz? V. 13—17.

»Jakub pravil: Když dílo Boží objasnilo nám jeho slovo, osvěcuje nyní zase slovo Boží jeho dílo a církev může při takovéto shodě v útěše rozsuzovali a jednali.«

»Petr odvolává se v 7 verši na hlas Boží k němu a na puzení Ducha; Pavel a Barnabáš ve 12 verši odvolávají se na Boží skutečnosti, které se ve vnějších

okolnostech zjevily; Jakub odvolává se na slovo Boží, a z tohoto trojzvuku jasně vysvítá hlas Boží. Shoduje-li se spolu slovo Boží, puzení od Ducha a okolnosti v životě, mohu býti klidný, že činím vůli Boží.« Fabianke.

»Hlavním předmětem proroctví Amosova, které Jakub uvádí, jest dům Davidův. Královský dům Davidův snižen byl na slánek, byl zbořen. Bůh však chce zbořeného znovu zříditi, ba zvětšiti a království, které jest vlastně královstvím Božím, chce rozšířiti i mezi pohany.« Lechler.

8. Jaký návrh dal apoštol na konec? V. 18—21.

»Zakázáním ‚poškrtn model‘ nemíní se účast na modloslužbách sama, nýbrž přímý dotek s masem obětovaným modlám, což se mohlo státi požíváním masa. Takovélo maso pozůstalé z pohanských obětí dostalo se při slavnostních hostinách v soukromých domech hostům, také i křesťanským; často také jako jiné zboží přišlo na trh. Nebylo-li koupení a jedění tohoto masa v sobě nic hříšného (1. Kor. 10, 25), nemělo se přece prodávati s ohledem na křesťany z židovstva, kteří to pokládali za modloslužbu a za ohavnost!« Loch-Reischel.

»Je pozoruhodné, že Jakub, který ve své povaze byl přísně zákonně zbožný a proto také nazván ‚spravedlivý‘, žádá od nich výslovně, aby se zdržovali od věcí částečně mravně náboženských a částečně společenských. Nepochopitelné ba neuvěřitelné bylo by to tehdy, kdyby to bylo nemožné, aby taláž osobnost k sobě byla přísná a k jiným schovívavá a něžná. Jakuba, který jest hoden nejvyšší úcty, můžeme si však představili jako povahu k sobě velice přísnou, k jiným však něžnou a dobrotivou, jak o něm svědčí i Hege-sipus, že ustavičně byl v chrámě na kolenou a prosil za svůj lid o odpuštění. Modlil-li se s takovou soucítanou láskou za své nevěřící soukmenovce, mohl zajisté

v něžném shovívání vyjítí vsílíc pohanům, kteří se obrátili ke Spasiteli. Z této poslední vlastnosti vidíme z něho vyzařovali obraz Ježíšův, jeho bratra (podle těla i ducha). Lechler.

9. Jak rozhodnutí shromáždění bylo oznámeno sboru v Antiochii? V. 22. 23a.

»Ústní podání, třeba i skrze vážné bratry, nepokládali apoštolé za dosti spolehlivé k oznámení zásad víry a sborového řádu; vidělo se jim za potřebné učiniti tak písemně. Mezi apoštoloy nebylo tedy naprosté neomylnosti jednotlivce, ani u toho největšího z bratrů.« Dächsel.

»Jediné Písmo samo jest spolehlivé. Slovo Pisma sv. vdechnuté od Ducha, slovo, v němž jest Duch... jest naším pokladem a bezpečným základem víry.« Lechler.

10. Jaký jest stručný obsah dopisu? V. 23—29.

11. Jak přečtení dopisu působilo na věřící v Antiochii? V. 30—32.

12. K čemu se rozhodl Pavel po urovnání oblíží? V. 35. 36.

13. Co se stalo mezi oběma apoštoloy? V. 37—41.

»Spor mezi Barnabášem a Pavlem, jak lze poznati, byl tak mocný, že se to nestalo bez hříchu při obou. Slovo Boží ani zde nezkrývá pláštěm lásky hříchy i těch nej přednějších služebníků Božích, nýbrž svědčí o tom se vši upřímností a pravdou. Je to důkazem, že milost Boží v Kristu jest mocnější než hřích, když přes všechna mnohá pokušení, přes veliké slabosti těla, milost dílky Boží přece zachovává, posvěcuje a povzbuzuje. Ba i toto rozdělení... skrze vše dobře činící vedení Boží musilo sloužiti k dobrému. V té samé době konaly se nyní dvě cesty misijní a místo jedné dvojice

pracovaly na různých místech dvě dvojice zároveň.« Lechler.

14. Koho si Pavel zvolil za průvodce a spolupracovníka? Skt. 16, 1—3.

»Timoteus byl syn pohana v Lystře, ale od dělnství vyučován byl Písmu, jelikož jeho matka Eunika byla židovka. Pavel znal také jeho babičku; s radostí vzpomínal na obě tyto ženy a dával je Timoteovi za příklad. 2. Tim. 1, 5. Když byl Pavel na své první cestě v této krajině, stala se tato rodina křesťanskou. Timoteus dobře znal ony pohnuté události, pronásledování apoštolů v pisidické Antiochii, v Lystře a Ikonii. 2. Tim. 3, 11. Pracovali pro Ježíše začal ve své domovině. Když přišel Pavel po druhé, byli věřící v Lystře a Ikonii velmi vděční a svědčili o něm. Skt. 16, 2. Proroci v církvi nazvali jej jako zvláště k službě povoláného a Pavel ho vzal s sebou. Aby s židy neměl nepříjemností, obřezal jej. Od této chvíle Timoteus věrně pracoval s apoštolem na jeho misijních cestách, což jej s Pavlem úžeji spojovalo, než s kterýmkoli jiným pracovníkem. Nemohl-li Pavel sám navštívit sbory, často tam poslal Timotea. 1. Tes. 3, 1; Skt. 18, 5; 1. Kor. 4, 17; 16, 10; Skt. 19, 22; Filip. 2, 19.« Schlater.

15. Jak oznámené rozhodnutí v Jerusalemě působilo na sbory v Malé Asii? V. 4. 5.

16. Jak Duch svalý osvědčil se na jejich misijní cestě jako vůdce? V. 6—9.

17. Kterou cestu apoštolé hned nastoupili? V. 10—12.

»Praví-li Lukáš „jsme“, označuje se jako spolupracovník, aniž by uváděl, kdy, kde a jak stal se jejich pomocníkem.« — »Pozoruhodné zůstává: Na tomtož místě, kam kdysi vstoupil Alexandre Veliký (Troada), aby dobýval svět pro evropskou vzdělanost, tam opustil Pavel území Asie, aby jako dobyvatel světa,

ovšem mnohem většího a světodějného významu, nový díl světa získal pro Pána.« Fabianke.

—oOo—

9. úkol. — 26. února. Zač. sob. 17. 34.

Pavel a Síla ve Filipi.

Skutkové 16, 12—40.

Úvod.

»Skrze vidění v noci bylo v Trodě apoštolovi jasné, že Spasitel volá jej do Macedonie, aby tam nabízel spasení. Od té chvíle byla Macedonie cílem jejich cesty misijní. Proto usilovali co nejrychleji do Macedonie. Jakmile našli loď, pluli z Troady do Neapolis. Té doby však Neapolis náležela Tracii. Prolo se Pavel se svými průvodci v Neapolis nezdržel a neprodleně cestovali dále do Filipi.« Lechler.

Otázky a poznámky.

1. V kterém městě macedonském začal apoštol se svými průvodci práci? Co činili v sobolu? Skl. 16, 12. 13.
2. Kdo se ukázal povolný evangeliu? V. 14.
3. S jakým úspěchem ji apoštol vyučoval? Co jim prokázala? V. 15.
4. Jak ďábel chtěl škoditi evangeliu? Co učinil Pavel? V. 16—18.
5. Jakou žalobu podali páni děvečky na Pavla a Sílu? V. 19—21.

»Římské zákonodárství nedovolovalo zavádění cizích zvyků a vdělanosti. Cizí náboženství trpěna byla jen poťud, dokud neodporovala řádu a staré nenahrazovala novým. Od doby Augusta byla římská policie

v lomlo zvláště přísná, jelikož zaváděním novinek v náboženství obávali se vničitího nepokoje. — Zde to bylo po prvé, kdy moc pohanstva (zdánlivé) porušení římského zákona tresce bilím a začíná tu boj, který skoro po tři století zdobil církev palmou mučednickou.« Loch-Reischel.

6. Jak se zachoval lid a úředníci? V. 22.

7. Jak byl trest vykonán? V. 23. 24. W. A. 171, od. 1. a 2.

»Kláda byla vlastně svěradlo, na které byl vězeň připoután; sedě na zemi, měl obě nohy sevřeny v kládě. Tak se mslil kníže temnosti Pavlovi, že pohrdal jeho lstí a mařil ji. Vše se však brzo změnilo a apoštolé za své rány a poula byli odměněni.« Richler.

8. Kým byli vězňové o půlnoci probuzeni? V. 25.

Duch svalý povznáší nad život tělesný a ukazuje věřícím, že jejich utrpení jim i jiným slouží ke spasení. Po tom mohli také zpívali: Pane, jak dobře vedeš lid svůj, jak dobře a přece tak předivně! Takovéto zpěvy víry nezpívají se tak snadno.« Richler.

9. Co se stalo na modlitby a zpěv? V. 26.

10. Co chtěl učiniti žalářík v doměnce, že vězňové ulekli? V. 27.

»Porušení povinností strážce a žaláříka treslali Římané hrozným způsobem. Žalářík chtěl pro to skončiti sebevraždou, aby unikl utrpení jako trestu od úřadů.« Loch-Reischel.

11. Kdo zbránil žaláříkovi v provedení jeho úmyslu? V. 28. W. A. 172, od. 3.

12. Co učinil žalářík v úzkosti a co se lázal? V. 29. 30.

13. Kterými slovy apoštolové poukazovali na Spasitele? Jaké bylo ovoce zkušenosti a vyučování apoštola? V. 31—34.

14. Co úředníci města vzkázali ráno apoštolům? Jakou odpověď poslal na to Pavel? V. 35—37.

»Na základě toho, co se dověděli, nebo na zprávu žalávníkovu, chtěli je propustiti lajně. Hleďme však na předivné řízení Boží, kterým jest žalávník vysvobozen z velikých rozpaků a posílen ve své víře! S počátku Pavel vše trpělivě snášel; když o tom však dobře uvážil, jaký zhoubný slín vrhalo by na ně první pronásledování v Evropě, jako by byli zločinci, chtěl svou nevinu veřejně uvést na světlo. Podle starého zákona římského nesměl býti žádný měšťan římský zmrskán, a nedbání tohoto zákona trestalo se odejmutím statků i smrtí«. — Gerlach.

15. S čím úředníci byli srozuměni? V. 38. 39. W. A. 174, od. 3.

16. Co činili apoštolové, když se loučili? V. 40.

»Apoštolé neodešli z města, nýbrž navštívili dříve dům Lydie a také Timolea a Lukáše, napomínali je a posilovali. „Odešli“ vztahuje se jen na Pavla a Sílu a předpokládá to, že Lukáš a Timoleus zůstali ve Filipi.« Lechler.

17. Jak Irpící Pavel mohl polešovali jiné? 2. Kor. 1, 3—5.

—○○○—

10. úkol. — 5. března. Zač. sob. 17. 45.

Pavel a Síla v Tessalonice a Berei.

Skutkové 17, 1—15.

Úvod.

Z Filipi šli apoštolé rychle až do Tesaloniky, kde se Pavel zdržel asi 4 týdny. Tessalonika ležela při mořském zálivu a pod správou římskou zkvešla na bohaté

město obchodní, byla hlavním městem území a sídlem římského zástupce. Musilo tam býti také dosli židů; zdá se, že jejich modlitebna byla jedinou v severní Macedonii. Nyní jmenuje se Salonika.

Z Tessaloniky šli apoštolé do Beree, vzdálené asi 60 km jihozápadně od Tessaloniky. Tolo město slojí dodnes. Kazatelé evangelia byli tam od mnohých židů zcela jinak přijati než v Tessalonice.« Lechler.

Otázky a poznámky.

1. Do klerého města jdeme s apoštolý? Skl. 17, 1.
2. Co tam činil Pavel v sobotu podle svého obyčeje? V. 2.

Pavel nic nepřičinil k odstranění soboty v křesťanské církvi. Pro něho byl to veliký den, v němž kázal Spasitele předně židům a často také pohanům. V pisi-dické Antiochii kázal Pavel jedné soboty židům; pohané jej prosili, aby jim kázal na druhou sobotu. Právě zde byl výslovný rozdíl mezi židy, židovskými příslušníky a pohany. (Skl. 13.) Ve Filipi kázali apoštolé v sobotu u vody. Ve Skl. 17, 2 se praví, že jejich zvyk byl kázati v sobotu židům. V Korintu mluvil Pavel každou sobotu židům i řeckům.

3. Co Pavel předně kázal v Tessalonice? V. 3.

»Základem všech pravd, kleré Pavel předkládal židům, bylo Písmo svaté. „Psáno jest“ bylo zásadou apoštolá jakož i samého Spasitele. Způsob jeho práce není nikde tak jasný, jako zde. Začíná Mesiášem Staré smlouvy toliž v prorocstvích a dosvědčuje, že Mesiáš je skutečně živý, ale také že musil vsláti z mrtvých...« Lechler.

4. Jaký úspěch mělo kázání v Tessalonice? V. 4.

5. Co i zde podařilo se nevěřícím židům? V. 5.

»Těmto židům nebyli římané zrovna příznivě na-

klonění, neboť v hlavním městě způsobili vzbouření. Pohlíželo se na ně s hněvem a do určité míry jim také obmezovali jejich svobodu. Nyní měli za to, že přišla vhodná chvíle, aby si vydobili přízně a zároveň apoštolů a nově obrácené křesťany aby zahrnuli posměchem. Aby toho dosáhli, nastrojili to tak, jako by kazatelé nového učení chtěli v lidu způsobit vzbouření. — Chytrými výmysly a lži podařilo se jim podnítili zástup, aby se obořil na dům Jazonův, kde apoštolé bydlili. Při tom všem počínali si s takovou zuřivostí, kterou bychom spíše hledali u zvířete, nikoli u lidí.« E. G. W.

6. Na kom si zástup vylil zlost, když nemohli dopadnouti apoštolů? V. 6.

»Hlavní osoby byly asi včas varovány a odešly z ohroženého domu. Proto místo nich jali samého vlastníka domu s některými křesťany a táhli je ku představeným města.« Lechler.

7. Jak zněla obžaloba zvláště proti apoštolům a proti všem křesťanům? V. 7.

8. Jaký dojem chtěli žalobci vzbudili? Čím se však představení města spokojili? V. 8. 9.

»Všichni byli přestrašení při myšlence na občanský nepokoj, válku a pomstu. Když však byly dány důkazy nepravdivosti, spokojili se představení ujištěním Jazonovým, že jejich hosté nejsou žádní rušitelé pokoje — všechno soudní řízení bylo zaslaveno.« Loch-Reischel.

9. Kam se apoštolé odebrali v nočním klidu? V. 10.

10. Jaké povzbuzení a jakou radost připravil jim Bůh v Berei? V. 11.

»Slechetnější, více povolnější, spasení žádostiví židé v Berei, kteří již ve starých dobách žili spravedlivěji, čímž byli dobře připraveni, srovnávali Pavlovo učení se Starým zákonem. Z Boží milosti přivedlo je to ku pravé,

spasitelné víře... K Iakovému srovnání hleď každý kazatel a misionář přiměli své posluchače... Lhoslejší, leniví posluchači přijímají raději, co jim předkládá kazatel; toť papežský způsob!» Richler. W. A. 185, od. 2 a 3.

11. Jakým úspěchem korunováno bylo dílo v Berei? V. 12.

12. Kdo opět přichází na tolo místo? V. 13.

»Židé z Tessaloniky snažili se mařiti dílo v Berei. Aby předešli vzbouření, poslali křesťané Pavla hned z města pryč, zatím co Síl a Timoteus, který asi mezi tím přišel, zůstali v Berei.« Lechler.

13. Kam šel Pavel, aby byl osobně bezpečen? V. 14.

»Jelikož není žádné zprávy o činnosti Pavlově než přišel do Atén, pravděpodobně, že Pavel volil cestu po moři a nikoli obličnou cestu po souši.« Loch-Reischel.

14. S jakým poručením poslal Pavel své průvodce zpět do Beree? V. 15. W. A. 186.

V Aténách vybojoval apoštol Pavel nejvýznačnější a nejmocnější boj: Boží moudrost proti moudrosti světa!

—○○—

11. úkol. — 12. března. Zač. sob. 17. 57.

Pavel v Aténách.

Skutkové 17, 16—34.

Úvod.

»První část druhé misijní cesty Pavlovy byla v Malé Asii; druhá a třetí část v Evropě; v druhé části je zahrnuto: Filipi, Tessalonika a Berea. Třetí část byla v Řecku a to hlavně v městech Aténách a Korintu. — V Aténách čekal Pavel na Sílu a Timotea, které tam

povolal... Timoleus k němu brzo přišel, ale byl zase poslán do Tessaloniky. Lukáš byl zatím ve Filipi; proto lze vysvětliti, že o setkání se s Timoleem v Aténách se skoro ani nemluví.« Lechler.

»Jako Řím byl střediskem pohanské světovlády, tak Atény byly baštou pohansko-helenistické vědy a umění. Atény již dávno sice pozbyly svého politického významu, přece všechen vzdělaný svět i Řím vyhledávali učení na vysokých školách Aténských.« Loch-Reischel.

Otázky a poznámky.

1. Co zvláště rozněcovalo Pavla v Aténách? Skl. 17, 16.
2. Jak Pavel snažil se dosti učiniti potřebám tohoto města? V. 17.
3. Na čí odpor narazil apoštol, když kázal evangelium o Ježíši? V. 18.

»Epikurejští filosofové učili, že všechny věci na světě vznikly náhodou, že duše lidská jest hmotná a smrtelná, že bohové, blažené to bytosti, neslarají se o lidi; to nejdražší že jest zábava, radovánky, které jsou prosly všech nepokojů a utrpení; toho dosáhnouli bylo ctností pravého mudrce. Stoičtí filosofové učili, že svět jest živoucí ohnivá bytost, jejíž duší jest Bůh a tělem příroda; lidská duše, že jest podobná bytost, výplod této světové duše, ale jako jednodlivá že je pomíjející; nejvyšší v ní jest myslící rozum; ctností jest, poslouchá-li všecko rozumu, to že je blažeností lidí a kromě toho je všecko lhostejností; této ctnosti, skrze niž mudrce slane se králem světa, dosahuje člověk vlastní silou; všechny jednodlivé věci zanikají posléze v původním ohni.« Gerlach.

4. Co chtěli nastrojili filosofové? V. 19. 20.

»Ve zvědavosti vedli jej na Areopág, t. j. pahorek zasvěcený bohu Areovi, kde měl zasednouli nejvyšší soud.« Lechler.

»Pavel se nezdál býti obžalovaným, který jest veden k soudu, nýbrž zvědavost dala podnět, aby byl veden a aby mluvil k velikému a lenošnému záslupu posluchačů.« Loch-Reischel.

5. Co nám praví Písmo o Aténských? V. 21.

»To nové bylo hned zase staré a hledalo se opět něco novějšího a to nejen v denních událostech ve městě, nýbrž to, co se zdálo něčím ušlechtilým, nové učení filosofické. Říci a slyšeti něco nového, aniž by to bylo k nějakému dalšímu prospěchu; a tak vždy se dávala přednost novému, třeba to staré bylo dobré. — Jak škodlivá to náказа!« Bengel.

6. Jakou poznámkou začal Pavel svou řeč? V. 22.

»V plné jistotě víry poslal se apoštol na vyvýšené místo. Před sebou měl Akropolis (městská tvrz) s uměleckými památkami, nížeji byl chrám Teseův, vůkol sebe měl mnoho chrámů, oltářů a soch božstev. S přichylnou dobrotivostí, ochoten uznali všecko, začíná svou řeč a na podkladě svých pozorování dává Aténským svědectví, že jsou velice nábožní lidé.« Lechler. »Pavel věděl, že pod popelem modloslužeb nalezne jiskru pravé touhy po Bohu. Nezačal řeči kárající.« Gerlach.

7. Co vhodně uváděl dále? V. 23.

»Diogenes Laerlius (řecký spisovatel ve 3. století) vypravuje: „Když Aténští byli kdysi postiženi morem, Epimenides zažehnal mor tímto způsobem: Vzal černé a bílé ovce a vedl je na Areopág, nechal je odlamtud běželi kam by samy chtěly, a těm, kteří za nimi šli, přikázal, aby na tom místě, kde zůstanou, každý je obětoval zvláštnímu bohu; tak mor ustal. Od té doby nalézáme určité zprávy ve vesnicích aténských a také oltáře, které nejsou označené žádným jménem. Pausanias (dějepisec ve 2. století) praví, že v Paleru (přístav u Atén) byly oltáře pro známé a neznámé bohy; z toho

vysvílá, že někteří bohové měli jména a někteří byli neznámí. Philostratus (pohanský spisovatel, žijící kolem r. 200 po Kr. v Římě) míní, že je nejmoudřejší o všech bozích dobře mluvit, jako to činili Aléťané, kteří i pro neznámé bohy měli své oltáře...» Bengel.

8. Na kterého Boha mohl Pavel poukázati? V. 24.
9. Jakou službu nepotřebuje tento pravý Bůh? V. 25.
10. Jak se tento Bůh dále osvědčil? V. 26.
11. Jaké jest nejvyšší a nejnulnější úsilí, které lidé mají činili? V. 27.
12. Kterými slovy vyjadřuje apoštol Pavel naši závislost na Stvořiteli? Co se neslyděl uvést ku potvrzení svých slov? V. 28.
- »Pavel uvádí slova jejich básníků: rodina jeho jsme. To jsou slova Arata, básníka v Cilicii narozeného ve třetím století po Kr. Uvádí-li Pavel myšlenky více básníků, má zajisté na zřeteli Kleanta od Troady.« Lechler.
13. Co apoštol vhodně vyvozuje z použitých rčení pohanských básníků? V. 29.
14. Jaké svolání učinil ke shromážděným? V. 30.
15. Na kterou mocnou událost poukazuje na konci své řeči? V. 31.

»Základní myšlenky řeči: a) Přirozená zbožnost zdá se veliká a přece neuspokojuje; b) Pavel zvěštuje pohřešované; c) to jest Bůh, Pán všech, blízký všem, Stvořitel všech, Udržovatel a Vládce všech; d) tento Bůh chce, abychom jej hledali a poznali; e) jako jeho rodina nemáme jej snižovali; f) neznámost nebéře v úvahu, ale žádá změnu mysli; g) odpovídali se musíme před spravedlivým soudem vzkříšeného.« Fabianke.

»Na konci jest mocně vyvýšen Kristus, který značí obrát v dějinách světa. Před ním byla doba „neznámosti“

ale s ním vzešlo světlo, a naděje na spravedlivý soud světa v ustanovený den.« Lechler.

16. Jak bylo přijato zvěstování o vzkříšení z mrtvých? V. 32.

»Nedokončiv svou řeč byl přerušen hlasitým posměchem nad vzkříšením... Jiní posluchači, kteří se přímo neposmívali, dávali aspoň zdvořilým způsobem najevo, jakoby jindy o tom chtěli slyšet více, ale že toho mají právě dost...« Lechler. — »Jejich pyšná moudrost urazila se na tom, co mohlo býti pohnulkou k víře. Když k tomu jedinému bodu se takto chovali, dalo jim to podnět, že zavrhl i vše ostatní.« Bengel.

17. Jaký úspěch měl tam Pavel? V. 33. 34.

»Tak, to začíná po tak málo slibném přijetí slov, vyšel z prostředku jejich. Přece však se k němu připojili někteří muži, kteří se obrátili; mezi nimi uvádí Lukáš Dionyzia, člena soudního dvora v Aténách. Že Dionyzius byl váženým mužem, vysvětluje z toho, že soudcovstvo bylo utvořeno z mužů nejšlechtelnějších, nejnezávislejších a nejspravedlnějších.« Lechler.

18. Jak později ve svém kázání použil apoštol zkušenost získanou v Aténách? 1. Kor. 2, 1—4. W. A. 195, od. 4.

—○○○—

12. úkol. — 19. března. Zač. sob. 18. 08.

Pavel v Korintu. Konec druhé cesty misijní.

Skutkové 18, 1—22.

Úvod.

»Velice zmalomyslně přišel Pavel z Atén do Korintu. Korint bylo střediskem obchodu a spojení mezi východní a západní říší Římskou, tedy vhodné pro novou

misijní stanici.« Richter. »Korint bylo hlavním městem obchodu a bohatství, ale také bujnosti a neřesti řeckého světa. Po jeho zničení od Mummia (146 př. Kr.) znovu vyslaveno od Julia Cesara, stalo se toto město sídlem římského mistodržitele a hlavním městem Řecka. Politický význam města, jakož i jeho poloha mezi dvěma mořemi, nehledě k jeho mravní zkaženosti, dávalo Pavlovi ujištění, aby tam spalňoval dobré působiště víry.«

Otázky a poznámky.

1. Kam se obrátil Pavel, když vyšel z Alén? Skt. 18, 1.
2. Koho poznal v Korintu? V. 2.

»Dříve než Pavel přišel do Korintu postaral se mu Pán o byt, práci a pokrm, přátele a pomocníky. Císařské nařízení i proti Akvilovi a Priscile bylo Božím řízením pro Pavla; i oni později byli za to vděční.« Fabianke. W. A. 195, 2.

3. Jaký zvláštní důvod přiměl Pavla, aby bydlil u Akvily? V. 3. *Byl to důvod, aby mohl být v blízkosti lidí, kteří byli z Korintu.*

»Každý žid, i když měl studovali nebo zastávali vyšší úřad, musil se ve svém mládí naučiti řemeslu, z něhož by v nouzi mohl mít živobylí. Stanů se ve starých dobách mnoho používalo, nejen pro vojsko, nýbrž i pro cestující. Dělati je z kůže nebo z látky. Pavel i Akvila naučili se tomuto řemeslu ve své domovině. Aby nebyl jiným na obliž a svobodně a nezávisle aby mohl také vykonávat poslání apoštolské, pracoval vlastníma rukama.« Loch-Reischel.

4. Co také zde činil apoštol vždy v sobotu? V. 4. *dal se k tomu, aby mohl být v blízkosti lidí, kteří byli z Korintu.*
5. Co bylo jádrem jeho kázání? Jaká příležitost slova pravil, když zavrhl jeho poselství? V. 5. 6. *byl to důvod, aby mohl být v blízkosti lidí, kteří byli z Korintu.*

»Povzbuzen příchodem milých pomocníků a poťěšen poselstvím o vzrůstu sborů v Macedonii, rozněcoval se Pavel v nové síle, aby poznali Ježíše, od proroků předpověděného a od Izraele očekávaného Krisla neboli Mesiáše.« — »Rozhodnutí pro nebo proti Ježíši Krislu rozhoduje také o osudu k životu nebo zániku pro jednotlivce, jakož i pro celý národ. Avšak rouhání se, jakožto hřích proti Duchu svatému, jest pečeli odřeknutí se nabízeného spasení. Apoštol věrně konal svůj úřad, prolo praví že jest čist od všelikého podílu na krvi, to značí na lreslu, který musí přijíli na ty, kteří pohrdají pravdou.« Loch-Reischel.

6. Kde pokračoval ve své činnosti? V. 7. *20. 10. u sborů*

»Pavel volil dům Juslův u samé synagogy, kde v určitých dobách veřejně kázal a tak lepším židům i příchozím dal ještě možnost slyšeli evangelium. S Akvilou zůstal ve společenství, jak se praví ve verši 18.« Richter.

7. Jakou žeň sklídl skrze své kázání? V. 8. *Fructus a slova*

8. Jaké polěšující zaslibení dal Pán apoštolovi ve vidění v noci? V. 9. 10. *slůvko se je o slůvku a o tom*

»I největší mužové Boží (Eliáš, Jan Křtílel) pozbyli zmužilosti (1. Král. 19, 4; 7, 19. 23). To jest napsáno k naší úlěše. Ale i zemdleným dává Pán vždy opět sílu, nejvíce skrze své slovo (v. 10), někdy skrze vidění a sny (v. 9), častěji ještě skrze bratrské společenství (v. 2. 5).« Fabianke. — »Nikoli bázeň před nebezpečím, nýbrž spíše malá naděje na další úspěch, mohla Pavla připravili o zmužilost a býti příčinou, aby skončil v Korintu svou činností. Tu opět zasahuje Ježíšovo zvláštní a přímé vedení v cestu svého služebníka.« Loch-Reischel. — »V městě, kde apoštol znal jen malý záslup obrácených, Kristus má mnoho lidu... Znáť Pán své.« Lechler.

9. Jakou obžalobu vznesli nepřátelští židé u vladaře Gallia? V. 12. 13. W. A. 202, od. 4. *první událost*

stali se

10. Co učinil Gallio? V. 14—16. *nebylo to tak nešťastné, jak se zdálo, protože Gallio byl jen obyčejný římský soudce*

»Gallio zamítl vyslýchání dříve, než Pavel začal svou obhajobu a sice pro to, že to nebylo porušení zákona, nýbrž jen náboženské otázky židovské. Toto chování Galliovo shoduje se s jeho povahou. Jeho bratr Seneka praví o něm, že měl nejen dobré vlastnosti, nýbrž byl i nezištný, jemného chování a hoden lásky. Tak skrze Římana naplnilo se zaslíbení Spasitelevo, že se mu nestalo nic zlého.« Lechler. W. A. 203, od. 1. 2.

11. Jak Řekové naložili se Sostenem, který byl na místě Krispusově? Jak se k tomu choval Gallio? V. 17.

»Pohanský Gallio není příkladem křesťanského soudce, neboť ten: 1. nemá zasahovati do věcí svědomí a náboženství jiných, ale sám má míti svědomí a náboženství; 2. nemá souditi ve věcech učení a víry, ale proti hrubému násilí a nepravu má chrániti jakékoli náboženství.« Gerok.

12. Kam se odebral apoštol Pavel, když 2 a půl roku pobyl v Korintu? Kdo šel s ním? V. 11. 18. 19a.

13. Proč se nechtěl Pavel déle zdržeti v Efezu? Koho tam nechal? V. 19—21. *protože se chtěl vrátit do Antiochie*

»I zde Pavel bezpochyby následoval vnilního hlasu, který mu určoval cestu i dobu. Ale mohla jej také volati osobní touha po domovské církvi a po bratřích v Jerusalemě.« Loch-Reischel.

14. Která města navštívil ke konci své druhé misijní cesty? V. 22.

»Po čtvrté po svém obrácení navštěvuje Pavel svalé město. Jelikož cílem jeho návštěvy byla jenom osobní útěcha a pozdravení, zdržel se tam jen krátko. Trochu déle zdržel se Pavel v Antiochii, mateřském sboru pohanského světa; ale vypravování spěje přes

to dále a podává zprávu o třetí misijní cestě apoštolově.« Loch-Reischel.

Provázeli jsme apoštola na jeho druhé cestě nejdříve ku prvně založeným sborům, zvláště do Derby a Lysry. Polom přišlo poukázání Páně, aby se pracovalo v Evropě. Přišla tedy města: Filipi, Tessalonika, Berea, Atény, Korint. Po lodi doslal se Pavel do Efezu a Cesaree. Jeho cesta končila v Jerusalemě.

—○○○—

13. úkol. — 26. března. Zač. sob. 18. 19.

Opakování.

Skutkové 9, 23 až 18, 22.

Saul v Damašku; působení apoštola Petra. Skl. 9, 23-43.

Proč nemohl Saul zůstat v Damašku? Jakou zkušenost učinil v Jerusalemě? Kam nejprve odešel? Jaké divy vykonal Pán skrze Petra v Lyddě a Joppe? *Do bito*

Evangelium pohanům. Skl. 10.

Kdo byl Kornelius? Co mu jednoho dne přikázal anděl Boží? Jak Pán připravil apoštola Petra na přijetí pohanských poslů? Koho Petr kázal v domě Korneliově? Jaký div učinil Bůh při pohanech?

Petr se ospravedlňuje; evangelium v Antiochii. Skl. 11.

S jakými těžkostmi setkal se Petr v Jerusalemě? O čem jeho spoluvěřící byli přesvědčeni? Jaký nový oddíl misijních dějin byl podle rozkazu Spasitelova lehdy dosažen? Jak se dostalo evangelium do Antiochie v Syrii? Kdo později s úspěchem působil v Antiochii?

Smrt Jakuba; vysvobození Petra. Skl. 12.

Co se opět stalo při pokojném pokračování evangelia? Jak se Bůh osvědčil jakožto mocný vysvoboditel svého posla? Jaký osud stihl Herodesa?

Saul a Barnabáš vyslání jako misionáři. Skl. 13.

Na čí podnět byli Saul a Barnabáš vyslání jako misionáři? Kam nejprve šli? Kdo se postavil proti nim v lidské postavě? Jaký úspěch měl apoštol Pavel svým prvním kázáním v pisidické Antiochii? Co židé ustavičně způsobovali?

Saul a Barnabáš v Ikonii, Lystře a Derbe. Skl. 14.

Jakému nebezpečí musili apoštolé v Ikonii uniknouti útekem? Jaký div učinil Pavel v Lystře? K čemu bylo hned množství holovo? V co změnilo se brzo uclívání? Co se stalo s apoštolem Pavlem? Jak končila první misijní cesta?

Shromáždění v Jerusalemě; druhá cesta misijní. Skl. 15.

Jaké těžkosťi vznikly ve sboru v Antiochii? Jak byly odstraněny? Kam nejprve šel Pavel na své druhé cestě misijní? Kterého nového spolupracovníka získal v Lystře? Jak se stalo, že apoštolé nasloupili cestu do Macedonie?

Pavel a Síla ve Filipi. Skl. 16.

Jak začala misijní práce v Evropě? Jaké zkušenosti učinili zde apoštolé? Jak Bůh změnil vše ku požehnání?

V Tessalonice a Berei. Skl. 17, 1—15.

Co zakusili poslové Boží v Tessalonice? Co se nám praví o židech v Berei?

Pavel v Aténách. Skt. 17, 16—34.

S kým se Pavel setkal v Aténách? Jak se snažil moudrým Řekům představit Boha? Co však oni nemohli pochopiti?

V Korintu; konec druhé cesty misijní. Skt. 18.

Kam šel Pavel z Atén? S kým se tam seznámil? Jak ho tam Pán povzbudil? Jakou zkušenost učinil tam s pohany? Která místa navštívil Pavel na cestě do Jerusalema?

—○○○—